

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

Kotona kaupungissa - pakolaistaustaisten nuorten ja lapsiperheiden asumisvalmennus Espoossa ja Oulussa

Asuminen eri kulttuureissa –koulutus 26.9.2019, Y-säätiö

Sanni Liimatainen / Espoon kaupunki

espoon
asunnot

NAL
PALVELUT

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

Kotona kaupungissa -hanke

- Hanke käynnissä 28.2.2017-31.12.2019
- Asumisvalmennusta pakolaistaustaisille nuorille ja lapsiperheille:
  - infotapaaminen, ryhmätapaamisia sekä yksilötapaamisia
  - kohderyhmänä kotoutumisen alkuvaiheessa olevat asiakkaat Espoossa ja Oulussa (Maahanmuuttajapalvelut)
  - työskentely tulkin kanssa yhdelle kieliryhmälle kerrallaan (arabia, dari, somali, kinjaruanda, swahili, tigrinja)
- Tavoitteena tiedon lisääminen ja asumisen taitojen vahvistaminen
→ ennaltaehkäistään asunnottomuutta ja muita asumisen ongelmia
- Asumisen asioissa ohjaaminen on tärkeä osa kotoutumisen tukea

espoon
asunnot

NAL
PALVELUT

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

Kotona kaupungissa -hanke

- Valmennuksen tavoitteet:
  - asumiseen liittyvien asioiden ja ongelmatilanteiden itsenäinen hoitaminen
  - asumiseen liittyvät lait, oikeudet ja velvollisuudet Suomessa
  - hätätilanteissa toimiminen (esimerkiksi tulipalon tai vesivahingon sattuessa)
  - maksamattoman laskun tai vuokran seuraukset ja toimintamallit hankaliin taloudellisiin tilanteisiin
  - kodin kunnossapito ja asukkaan ilmoitusvelvollisuus

espoon
asunnot

NAL
PALVELUT

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

Kotona kaupungissa -asumisvalmennusmalli

Afgaaniperheen kotona pieni
rakkauten tunnustus Suomelle:
"Tämä on hyvä ja rauhallinen maa,
missä ihmiset eivät halua toisilleen
paha"

1. Asuminen Suomessa:

- Sisältöjä
  - * millaista on tyypillinen asuminen Suomessa?
  - * vuokralaisen ja vuokranantajan oikeudet ja velvollisuudet
  - * huoltoyhtiön ja isännöitsijän tehtävät
  - * järjestyssäännöt
  - * jätteiden lajittelu ja kierrätys
- Huomiot toteutuksesta ja opituista asioista:
  - * käsitteille ei ole aina suoria käännöksiä
  - * mitä järjestyssäännöt tarkoittavat ja miksi ne ovat olemassa
  - * uutta, että monet asuvat vuokralla – lähtömaassa vuokra-asuminen on koettu häpeälliseksi
  - * miten ja milloin pitää olla yhteydessä huoltoyhtiöön
  - * monissa lähtömaissa ei jätteiden lajittelua

espoon
asunnot

NAL
PALVELUT

Kotona kaupungissa -asumisvalmennusmalli

2. Vuokrasopimus

- Sisältöjä:

- * mistä voi hakea vuokra-asuntoja?
- * millainen on hyvä vuokra-asuntohakemus?
- * mitä vuokrasopimuksessa lukee? – pilkottu vuokrasopimusmalli
- * mitä asioita muuttotilanteessa tulee huomioida?

- Huomiot toteutuksesta ja opituista asioista:

- * hämäristä vuokravälittäjistä keskustelu, välityspalkkiot
- * hyvä tietää, mitä vuokrasopimuksessa lukee – ei välttämättä tiedetty
- * vuokrasopimus tehdään aina kirjallisena
- * erityisesti kiintiöpakolaisille asunnon haku on uutta
- * muuttotarkastuksen merkitys
- * vanhan asunnon muuttosiivous → uutta asuntoa ei pitäisi joutua itse siivoamaan
- * kirjallisten päätösten merkitys voi avautua pilkotun vuokrasopimusmallin kautta

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

Kotona kaupungissa -asumisvalmennusmalli

3. Asuminen ja raha

- Sisältöjä:

- * paljonko asuminen maksaa?
- * mitä vuokra pitää sisällään?
- * mitä tapahtuu, jos vuokra tai lasku jää maksamatta?
- * mikä on maksuhäiriömerkintä?

- Huomiot toteutuksesta ja opituista asioista:

- * miksi vuokraa pitää maksaa?
- * miten toimin tilanteessa, jolloin vuokranmaksu on myöhässä ja mistä löydän vuokranantajan / laskuttajan puhelinnumeron
- * maksamattoman laskun eteneminen ja kertyvät kulut
- * termi "black list" on monelle tuttu, mutta tarkempaa tietoa ei ole ollut
- * laskujen ja vuokranmaksu aina pankkitilille
- * miten laskuja luetaan
- * kavereiden legendaariset tarinat

espoon
asunnot

NAL
PALVELUT

Kotona kaupungissa -asumisvalmennusmalli

4. Asumisen turvallisuus

- Sisältöjä:
  - * mitä on asumisen turvallisuus?
    - suljetut ovet ja oikeus omaan rauhaan, tavaroiden säilyttäminen, vesivahinkojen ja tulipalojen ennaltaehkäisy, toimiva palovaroitin ja riittävät sammutusvälineet sekä toimintamallit hätätilanteissa
- Huomiot toteutuksesta ja opitut asiat:
  - * palovaroitin ja sammutuspeitto, kotivakuutus
  - * miten toimia hätätilanteessa – aiemmin pelottava asia: lähtömaassa tulipalon sattuessa lähdetty karkuun
  - * miten toimia vesivahingon sattuessa
  - * sähkötöiden tekeminen
  - * liekit ja tulipalot pelottavia
  - * yhteistyö mahdollistaa alkusammutusharjoitukset
  - * hätäpuhelu ja 112 Suomi -mobiilisovellus

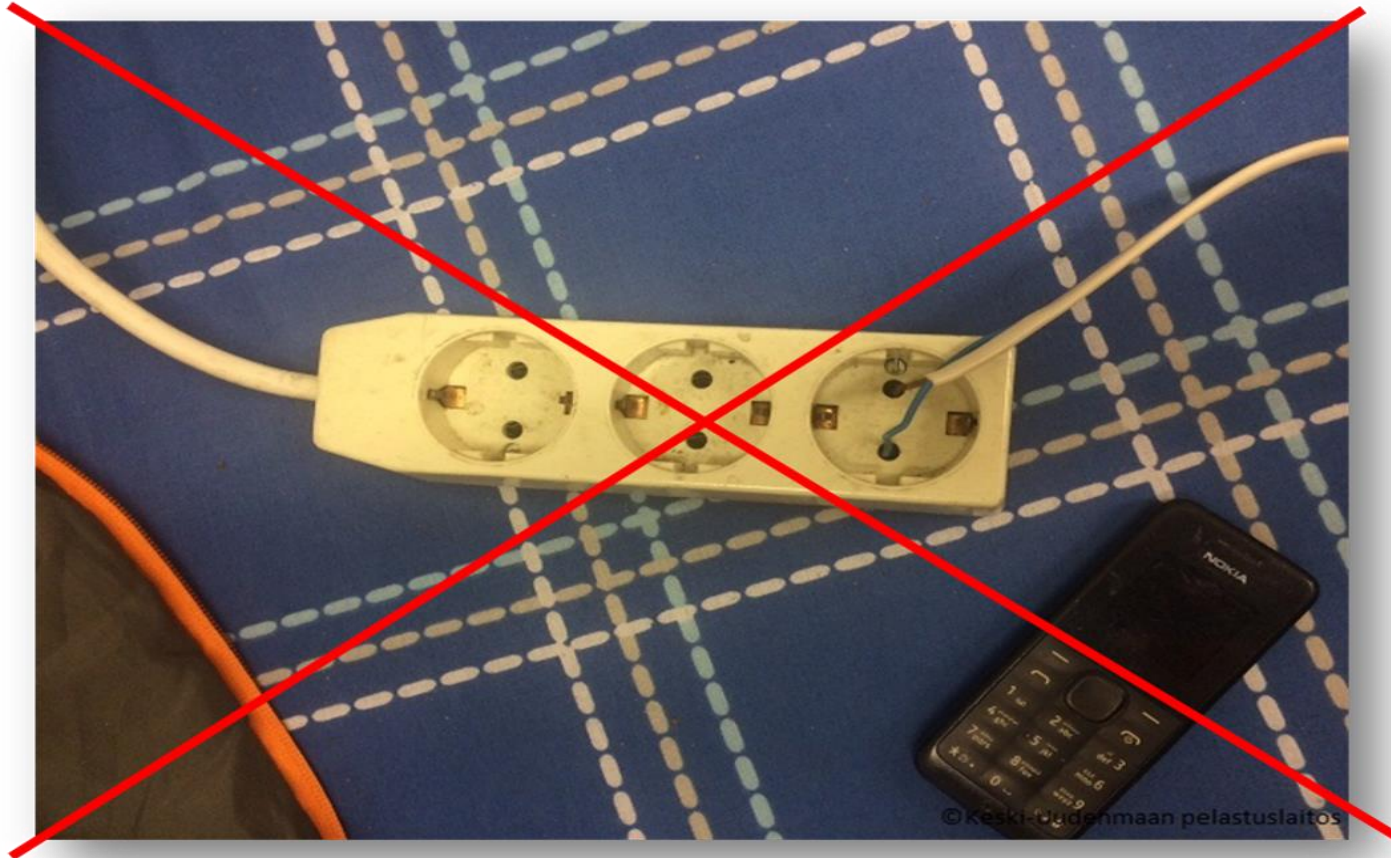

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

Kotona kaupungissa -asumisvalmennusmalli

espoon
asunnot

NAL
PALVELUT

Oulun Nuorisoyhdistys ry

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

Kotona kaupungissa -asumisvalmennusmalli

5. Kodin kunnossapito

- Sisältöjä:

- * asukkaalle kuuluva kodin kunnossapito
- * huoltoyhtiölle ilmoitettavat asiat

- Huomiot toteutuksesta ja opitut asiat:

- * vain asukas näkee asunnon kunnon → ilmoitusvelvollisuus
- * asumisen erilaiset lähtökohdat korostuvat
- * hienovaraisuus
- * miksi ja miten kodin huoltotöitä tehdään?
- * uusi asia, että Suomessa voi olla luteita

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

Kotona kaupungissa -asumisvalmennusmalli

6. Viimeinen ryhmäkerta

- kertaus
- todistusten jako
- kurssijuhla

→ Yksilötapaamisten aloittaminen

espoon
asunnot

NAL
PALVELUT

OSNA
Oulunseudun Nuorisosaantoyhdistys ry

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

Kotona kaupungissa -asumisvalmennusmalli

Yksilötapaamiset

- Viedään ryhmäkerroilla opittuja asioita ryhmäläisten arjen ympäristöihin
- Toteutus asiakkaan omien tarpeiden mukaisesti 3-5 kpl
- Huomiot toteutuksesta ja opituista asioista:
  - * turvallisuuteen liittyvät asiat
  - * varmistettu muistilistan avulla valmennusten kannalta oleellisten asioiden läpikäynti
  - * oman roolin sanoitus tärkeää
  - * tulkin käyttö
  - * kotikäyntien etuna: paperit heti saatavilla, kotiin liittyvien asioiden hoitaminen yhdessä

espoon
asunnot

NAL
PALVELUT

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

Työntekijöiden kokemuksia valmennuksesta

- Asumisen taidot ovat karttuneet
  - * omatoiminen yhteydenotto huoltoon, muuttoon liittyvien asioiden hoito itsenäisesti
  - * taloyhtiön pesutuvan käyttö
  - * opittu tekemään kodin huoltotöitä
- Asumisen tiedot ovat lisääntyneet
  - * vedenkulutuksen ja sähkönkulutuksen seuranta
  - * asunnon siivouksen merkitys
- Valmennus vapauttaa resursseja muiden asioiden käsittelyyn tapaamisilla
- Asiakkaiden ryhdistäytyminen siinä, että ovat itse vastuussa omasta elämästään
- Valmennukselle on tarvetta ja sen sisältö vaikuttaa olevan optimaalinen meidän asiakkaiden tarpeisiin
- Osa asiakkaista samassa tilanteessa kuin ennen valmennusta (esim. vuokravelkaa)
- Kielitaito vaikeuttaa edelleen asioiden hoitamista

espoon
asunnot

NAL
PALVELUT

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

Asiakkaiden kokemuksia valmennuksesta

Toiveet ja kehittämisideat:

- toivoisin, että selvittäisitte tarkemmin vuokrasopimuksen sisältöä ja miten se viedään Kelaan. Sekä tarkemmin, miten ja miksi maksetaan laskuja
- miten minun asunnon vesivahinko tai muu haitta vaikuttaa naapuruussuhteisiin
- Mahdollisuus kysyä yksityiskohtaisia kysymyksiä siitä, milloin ja miten voi hakea uutta asuntoa
- Lisätietoja Kelan sivujen käytöstä, miten laskua ”luetaan”, päätösten lukemista

Valmennuksen hyödyt:

- Tuntui hyvältä, kun tulitte ja kysyitte kaikenlaista, koska voin oppia lisää tulevaisuutta varten
- Omilta ystäviltä voi kysyä apua ja he osaavat auttaa vähän, mutta tällaiset kurssit ovat elintärkeitä niille jotka muuttavat uuteen kulttuuriin, josta ei tiedä mitään. Tämä auttaa sopeutumaan yhteiskuntaan
- En enää pelkää tulipaloa. Minulla ei ollut mitään käsitystä, mitä tehdä, jos sattuu tulipalo ja nyt tiedän. Opetan lapsia kotona paloturvallisuusasioista
- Rohkaisitte meitä ottamaan yhteyttä muihin tahoihin ja toimimaan itse
- Olen kertonut myös ystäville, mitä olen oppinut ja opettanut heitä tekemään samoin

espoon
asunnot

NAL
PALVELUT

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

Kotona kaupungissa – mitä seuraavaksi?

- Hanke päättyy 31.12.2019
- Päätöstilaisuus yhdessä Sininauhasäätiön hankkeen kanssa pe 22.11.2019 – ilmoittautumislinkki tulossa

Lisätiedot:

Sanni Liimatainen, Espoon kaupunki:
sanni.liimatainen@espoo.fi, puh. 043 827 1937

KIITOS!

espoon
asunnot

NAL
PALVELUT

OSNa
Oulunseudun Nuorisotasoyhdistys ry